



Møte i HelseOmsorg21-rådet (01/18)

Dato: Onsdag 21. februar 2018, kl 10-15.

Sted: Folkehelseinstituttet, Marcus Thranesgt 6, Oslo

Tilstede:

Direktør Camilla Stoltenberg, Folkehelseinstituttet (rådsleder)
Dekan Björn Gustafsson, Det medisinske fakultet, NTNU (nestleder)
Generalsekretær Anne Lise Ryel, Kreftforeningen
Brukerrepresentant Cathrin Carlyle, Helse Nord RHF
Viseadministrerende direktør Clara Gram Gjesdal, Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus
Direktør for forskning, innovasjon og utdanning Erlend Smeland, OUS HF
Førsteamanuensis Esperanza Diaz, Institutt for global helse og samfunnsmedisin, UiB
Dekan Gro Jamtvedt, Høgskole i Oslo og Akershus
Områdedirektør Inger Østensjø, KS
Divisjonsdirektør Jesper W. Simonsen, Samfunn og helse, Forskningsrådet
Fylkestannlege/avdelingsleder Kari Strand, Nord-Trøndelag fylkeskommune
Direktør Kathrine Myhre, Norway Health Tech
Områdedirektør Knut-Inge Klepp, Folkehelseinstituttet
Generalsekretær Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon
Kommunalsjef helse og velferd Nina Tangnæs Grønvold, Fredrikstad kommune
Divisjonsdirektør Svein Lie, Primærhelsetjenester, Helsedirektoratet
Styreleder Tom Pike, Vaccibody AS

Forfall:

Divisjonsdirektør Anne Kjersti Fahlvik, Innovasjonsdivisjonen, Forskningsrådet
Forskningsleder, professor Aud Obstfelder, NTNU Gjøvik
Direktør Christine Bergland, Direktoratet for e-helse
Daglig leder Dagfinn Bjørgen, KBT Midt-Norge
Gründer og investor Eirik Næss-Ulseth
Direktør næringsutvikling Fredrik Syversen, IKT Norge
Instituttleder Guri Rørtveit, Institutt for global helse og samfunnsmedisin, UiB
Leder Hilde Lurås, HØKH, Akershus universitetssjukehus HF
Administrerende direktør Håkon Haugli, Abelia
Direktør Karita Bekkemellem, Legemiddelindustriens landsforening
Leder Kåre Reiten, Levekårsstyret i Stavanger
Direktør Mona Skaret, Innovasjon Norge
Instituttleder Pål Kraft, Psykologisk institutt, UiO
Prodekan forskning Sameline Grimsgaard, UiT

Innledere:

Styreleder Digital21 konserndirektør Morten Dalsmo, SINTEF (*sak 04/18*)

Medlem av KSF dekan Björn Gustafsson, NTNU (*sak 05/18*)

Fung. direktør for forskning og innovasjon Øystein Krüger, Helse Sør-Øst RHF og prosjektleder Tor Ander Johansen, Induct AS (*sak 06/18*)

Prosjektleder Thomas Smedsrud, Oslo universitetssykehus (*sak 09/18*)

Fra HO21-sekretariatet, Forskningsrådet

Sekretariatsleder HO21/spesialrådgiver Hilde Dorthea Grindvik Nielsen (*referent*)

Fra HO21-arbeidsgruppe Helse og omsorg som næringspolitisk satsingsområde, Forskningsrådet

Seniorrådgiver Ina K. Dahlsveen (medlem arbeidsgruppe Helse og omsorg som næringspolitisk satsingsområde)

Fra Helse- og omsorgsdepartementet

Seniorrådgiver Marianne van del Weel

Fra Kunnskapsdepartementet

Seniorrådgiver Hege Landmark-Høyvik

Fra Nærings- og fiskeridepartementet

Seniorrådgiver Elin-Marlén Hollfjord

Saksliste

- | | |
|------------------|--|
| Sak 01/18 | Godkjenning av sakslisten |
| Sak 02/18 | Godkjent referat |
| Sak 03/18 | Orienteringer |
| Sak 04/18 | Digital21 |
| Sak 05/18 | Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF) |
| Sak 06/18 | Presentasjon av rapporten Pilotering av nasjonal indikator for innovasjonsaktivitet |
| Sak 07/18 | Satsingsområde Økt brukermedvirkning |
| Sak 08/18 | Oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet |
| Sak 09/18 | Presentasjon BIGMED – A big data medical solution for precision medicine |
| Sak 10/17 | HO21-prosjekt: Analyse av dagens forsknings- og innovasjonssystem |
| Sak 11/18 | Satsingsområde Helse og omsorg som næringspolitisk satsingsområde |
| Sak 12/18 | Eventuelt |

Saksliste

Sak 01/18 Godkjenning av sakslisten

Vedtak: Sakslisten godkjennes.

Sak 02/18 Godkjent referat

Saksdokument: Godkjent referat fra møte 29.11.2017 (05/17)

Vedtak: Godkjent referat tas til orientering.

Sak 03/18 Orienteringer

Vedlegg: HOD - Tildelingsbrevet til Forskningsrådet for 2018.

Kort orientering om HO21 og HO21-monitor i tildelingsbrev fra HOD til Forskningsrådet for 2018.

HO21-rådet har i 2018 fått i oppdrag å gjennomføre en egenvurdering. Egenvurderingen vil bli gjennomført våren 2018. Se sak 08/18.

Budsjett for HO21 i 2018 er på 10,8 mill. kroner. Midlene skal gå til drift av HO21-rådet- og sekretariatet, til to HO21-prosjekter i 2018 (analyse av dagens forsknings- og innovasjonssystem og til arbeidet med satsingsområde Helse og omsorg som næringspolitisk satsingsområde), og til drift og utvikling av HO21-monitor.

Vedtak: Orienteringen tas til etterretning.

Sak 04/18 Digital21

Vedlegg: Presentasjon Digital21

Innledning ved styreleder i Digital21 konserndirektør Morten Dalsmo, SINTEF.

Kommentarer gitt i møtet:

- Spennende og veldig viktig arbeide.

- Det er i dag behov for grunnleggende forståelse og kunnskap om digitalisering.
- Det mangler veilederkompetanse.
- Hvordan øke utdanningskapasiteten? Hvor finner vi kompetansen i dag? Kan vi rekruttere fra utlandet? Finnes det muligheter andre steder?
- Mange utdanninger utdanner studenter til offentlig sektor. Hva skal legges inn i alle utdanningene/programmene for at vi skal kunne utdanne de riktige folkene? OsloMet er i gang med å utvikle en tech. phil som et alternativ til ex. phil. Kurset vil i første omgang arrangeres som en sommerskole.
- Digitalisering i næringslivet har mange koblinger til offentlig sektor.
- Hvordan skal vi legge til rette for å ta i bruk muliggjørende teknologier? Er løsningen offentlige innovative innkjøpssystemer?
- Det er behov for "pull" for bruk av teknologi i offentlig sektor.
- Digital21 er veldig interessant ut fra flere perspektiver- Utfordringene i næringslivet er lik utfordringene i offentlig sektor. Hovedutfordring i offentlig sektor: ulike forvaltningsnivå- det er behov for koordinering og samhandling med kommunesektoren og staten.
- Anskaffelsesprogrammet er et kraftfullt virkemiddel. Det bør videreføres. Det er i dag diskusjoner om hva som bør skje med programmet etter 2020.
- Samhandling mellom offentlig sektor og næringslivet er et konkurransefortrinn for Norge.
- Digital21 er viktig for tverrgående og tverrsektorielle prosesser. Helsedata er et eksempel på hvordan vi får til noe, sammen.
- Næringslivet har tilgang til helsedata på lik linje med offentlig sektor. Hvis det virker tungvint er det fordi næringslivet møter akkurat de samme barrierene som offentlig sektor gjør. Vi må ha to tanker i hodet samtidig: vi må tenke sikkerhet samtidig som vi skal ha næringsutvikling. Forvaltnings- og regulerings spørsmål. Digitalisering er en driver for å komme videre.

Kommentar fra Dalsmo:

- Digital21 skal bidra til næringsutvikling.
- Det er behov for å bygge kompetansemiljøer i Norge.
- Tilgang til data er et gjennomgående tema i Digital21.
- Digital21 har spilt inn forslaget om dig. phil til langtidsplanen for forskning.

- Det er behov for grunnleggende kompetanse i kombinasjon med å utdanne noen spesialister på området-
- Digital21 er interessert i å knytte HO21-rådsmedlemmer til ekspertgruppene.

Vedtak: HO21-rådet tar presentasjonen til orientering.

Det ble ytret et ønske om at det arrangeres et fellesmøte med Digital21 og HO21 høsten 2018.

Sak 05/18

Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF)

Vedlegg: Godkjent referat fra møte i KSF 24.1.2018

Medlem av KSF Björn Gustafsson (NTNU) orienterte kort fra det siste møtet i KSF (24.1.2018).

Det er stor interesse for KSF. KSF har gjennomført tre møter og arbeider med oppdraget fra HO21-rådet; å avklare antall og sammensetning av de regionale samarbeidsorganene og å drøfte ulike modeller for finansiering av et kunnskapsløftet for kommunene.

Rapporten fra KSF er planlagt ferdig i desember 2018. Endelig anbefaling besluttet i HO21 rådet, jfr. mandat for KSF.

Vedtak: HO21-rådet tar orienteringen til etterretning.

Sak 06/18**Presentasjon Et informasjonssystem for måling av innovasjonsaktivitet i helseforetakene, med deltakelse fra både universitetssykehus og andre helseforetak****Vedlegg:** Presentasjon

Fung. direktør for forskning og innovasjon Øystein Krüger (Helse Sør-Øst RHF) og prosjektutfører Tor Andre Johansen (Induct AS) presenterte de to rapportene.

RHF-ene fikk i 2016 følgende oppdrag av Helse- og omsorgsdepartementet:

«Bedre kvalitet og pasientsikkerhet*Forskning og innovasjon*

Det er i samarbeid mellom de fire regionale helseforetakene og under ledelse av Helse Sør-Øst RHF gjennomført et forskningsbasert pilotprosjekt basert på et egnet informasjonssystem for måling av innovasjonsaktivitet i helseforetakene, med deltakelse fra både universitetssykehus og andre helseforetak, jf. anbefalinger i rapport fra NIFU fra 2015».

Arbeidet har bestått av:

- 2016: pilotering av nasjonal indikator for innovasjonsaktivitet
- 2017: pilotering av nasjonal indikator for innovasjonsnytte
- 2018: implementering av det nasjonale systemet

Kommentarer gitt i møtet:

- God og logisk start.
- Det er viktig å løfte blikket. Se på nytteverdien for samfunnet.
- Det er behov for tellekanter og insentiver for næringslivssatsinger.
- Tellekanter og insentiver må integreres i eksisterende systemer - hvordan få det til å telle i samme system.
- Det er behov for årlig rapportering.
- Kreativ innovasjon er vanskelig å kategorisere. Hvordan oppmuntre til innovasjonskultur?
- Uklart hva som skal meldes inn? Det brukes en vid definisjon. Forbedringstiltak med innovasjonspotensiale må meldes inn.
- Er innovasjonssystemet sett ift forskning? Ser man på hva resultatene brukes til?
- Det er utviklet et belønningssystem som gir høyest karakter på slutten av kjeden. Det er ledelsens ansvar til å oppmuntre til innovasjonskultur. Får vi tak i det vi ønsker å måle?

- Det viktigste er å utvikle en kultur for hva som skal leveres.
- Det er et håndterbart system.
- Skal indikatorsystemet for SHT spres?
- Et godt system for noen typer innovasjoner. Brukbart for veldefinerte "dingser".
- Det er behov for langsiktige insentiver for å innovasjon helt ut.

Kommentar fra Johansen:

- Det er et bevisst valg å bruke en bred definisjon.
- Innovasjon og forskning går sammen.
- Det er ikke sett på indikatorer for forskning.

Kommentar fra Krüger:

- Et viktig startpunkt. Bevisstgjøring.
- Et system i et avgrenset prosjekt.
- Utfordringene er bl.a. gråsonene mot FoI og mot helsetjenesteforskning.
- Arbeidet bidrar til å skape bevissthet.
- Dreining i foretakene - tjenesteinnovasjonsaktiviteten er ytterst viktig.

Kommentar fra HOD:

- Systemet kan overføres til andre systemet. Metodikken er overførbar.

Vedtak: Presentasjonen tas til etterretning.

Sak 07/18**Satsingsområde Økt brukermedvirkning**

HO21-rådet vedtok på møte 29.11.2017 (05/17) å arbeide med to tiltak:

- 1) HO21-rådet tar initiativ til et dialogmøte med relevante aktører og
- 2) HO21-rådet ser på mulig utvikling av én portal, nasjonal veileder, opplæringstiltak og e-læring i 2018.

Innledning ved rådsleder Camilla Stoltenberg (FHI) og leder av den interne arbeidsgruppen Lilly Ann Elvestad (FFO).

Vedtak: HO21-rådet vedtar å utsette HO21-rådets arbeid med satsingsområdet til den nasjonale veilederen er ferdigstilt (ansvarlig Helse Midt-Norge, sommeren 2018). Det vedtas at HO21-rådet deretter vurderer/diskuterer på nytt behovet for å gjennomføre de to tiltakene evt. andre/nye tiltak.

Sak 08/18**Oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet**

Vedlegg: Tildelingsbrevet fra HOD til Forskningsrådet for 2018, Vedlegg 1 Oppdrag i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet, med forbehold om mindre endringer

Helse- og omsorgsdepartementet har i tildelingsbrevet til Forskningsrådet for 2018 gitt HelseOmsorg21-rådet følgende oppdrag:

4.3. HelseOmsorg21 arbeidet

Det bes om at;

- o HelseOmsorg21-rådet, skal ved hjelp av sekretariatet for HelseOmsorg21-rådet, gjennomfører en vurdering av sitt arbeid, arbeidsform, prioriteringer, størrelse mm og gir en anbefaling om HelseOmsorg21-rådet skal videreføres etter 2018 og evt. i hvilken form. Frist til HOD 1. juni 2018.

Kommentarer gitt i møtet:

- Det er behov for å innhente informasjon fra andre 21- prosesser.
- Fint oppdrag.
- HO21-rådet mangler linjekontakt. RHF-ene ønsker å være representert i HO21-rådet. OUS forholder seg til oppdragsbrevene fra HOD.
- Ønsker en questback til rådsmedlemmene med de fire spørsmålene.
- Det er behov for å ta stilling til formålet med HO21-rådet.
- HO21-rådet et mikset organ med representanter som er personlig oppnevnt og som samtidig representerer sin organisasjon/institusjon/bedrift/klynge/kommune.

Vedtak:

HO21-rådet ønsker at sekretariatet skal lage en questback med de fire spørsmålene: 1) vurdering av eget arbeid, 2) vurdering av arbeidsform, 3) vurdering av prioriteringer og 4) vurdering av størrelse. Tilbakemeldingen vil brukt i arbeidet med egenvurderingen.

Sekretariatet i samarbeid med rådsleder og nestleder vil på neste rådsmøte presentere utkast til egenvurdering, samt en prosess for det videre arbeidet.

Sak 09/18 **BIGMED – A big medical solution for precision medicine****Vedlegg:** Presentasjon BIGMED

Oppfølgingssak møte 23.1.2017 (01/17) og vedtak 07/17
satsingsområde Bedre kliniske behandling.

Innledning ved prosjektleder Thomas Smedsrud (OUS).

Kommentarer gitt i møtet:

- Spørsmål: Presisjonsmedisin og beslutningsstøtte hvordan henger det sammen?
- BIGMED er forbilledlig ift inkludering av brukerorganisasjoner.
- Utfordring ift begrenset fokus på sikkerhet. Hvordan komme i mål med å analysere ustrukturerte data?
- Prosjektet tiltrekkes mye oppmerksomhet. Oppmerksomhet rundt samarbeidet. Veldig positivt.
- Presisjonsmedisin handler ikke bare om genetikk. Prosjektet føyer sammen analyse, forskning og klinikk. Det er veien å gå.
- Flott presentasjon.
- Spennende prosjekt.

Kommentar fra Smedsrud:

- Prosjektet er nasjonalt innrettet, dvs. alt arbeid som utføres gjennomføres med nasjonal tenkning, dette for å unngå at alle må brøyte sine egne stier. Målet er å gjøre alt etter boken. Det er fullt mulig å ta noen snarveier, men det gjør det vanskelig ift gjenbruk.
- Det er ulike typer beslutningsstøtte; 1) direkte til klinikeren og 2) beslutningsstøtte til samvalgssystemer. Det foregår oppgaveglidning er internt. Oppgaveglidning over til pasienten.
- Presisjonsmedisin er limet mellom forskning og klinikk.
- Utfordring mtp personvern.

Vedtak: HO21-rådet tar presentasjonen til etterretning.

Sak 10/18 **HO21-prosjekt: Analyse av dagens forsknings- og innovasjonssystem**

Vedlegg: Presentasjon Analyse av dagens forsknings- og innovasjonssystem

Det ble orientert kort om anbudet som ligger ute med søknadsfrist 2.3.2018. Pris på prosjektet: 2 mill. kroner eks mva. Prosjektperiode: 1.4.2018-28.2.2019.

Vedtak: Orienteringen tas til etterretning.

Sak 11/18 **Satsingsområde Helse og omsorg som næringspolitisk satsingsområde**

Vedlegg: Presentasjon fra arbeidsgruppen Helse og omsorg som næringspolitisk satsingsområde.

Sekretær for ressursgruppen HO21-sekretariatet v/Hilde G. Nielsen og medlem av ressursgruppen, rådsmedlem Tom Pike (Vaccibody) orienterte kort fra det første møtet i ressursgruppen 31.1.2018.

Ressursgruppen for næringsutvikling i HO21-rådet hadde sitt første møte 31.1.2018. Det er lagt opp til tre møtet i ressursgruppen totalt, hvorav ett av møtene vil være et fellesmøte mellom HO21-rådet og ressursgruppen (21.3.2018). Arbeidet til ressursgruppen tar utgangspunkt i HO21-strategien (alle satsingsområdene og de fem hovedprioriteringene), jfr. oppdraget til ressursgruppen. Ressursgruppen vil i begynnelsen av juni komme med forslag til hvilke tiltak som må til for å understøtte dagens system. Innspillet vil bli sendt til HO21-rådet.

Medlem av den interne arbeidsgruppen i HO21-rådet seniorrådgiver Ina K. Dahlsveen (Forskningsrådet) presenterte arbeidsgruppens arbeid.

Arbeidsgruppens oppgave er å bearbeide forslag fra ressursgruppen og fremme forslag basert på kompetanse og innspill fra Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Arbeidet til arbeidsgruppen skal ta utgangspunkt i HO21-strategien (satsingsområdene og de fem hovedprioriteringene), HO21-rådets sammensetning og sørge for integrasjon med andre pågående prosesser.

Kommentarer gitt i møtet:

- Hdir: Det kommer snart en ny rapport om avstandsoppfølging og effekten av velferdsteknologi. Vi begynner å få en del kunnskap om hva som nytter. Fokuset fremover bør være på hvordan dele erfaringer. Vi begynner å få oversikt over markedet. Spørsmål - er vi flinke nok til å vise hva vi har?
- Koblingen næringsutvikling – velferdsteknologi. Er dette noe HO21-rådet skal se på?
- Fin presentasjon.
- Det er i dag mange møteplasser om temaet. Det er viktig å få budskapet enda klarer frem.
- Det er noen uklarheter ift rolle/linje mellom arbeidsgruppen og ressursgruppen.
- Velferdsteknologi må knyttes til forskning.

Kommentar fra rådsleder:

- Arbeidet med dette satsingsområdet har vært og er krevende. Det ble foreslått mange personer til ressursgruppen og 17 personer ble forespurt. Begrunnelsen for oppnevning av ressursgruppen er for å dekke et enda større kompetanseområde enn det medlemmene i HO21-rådet har.
- Alle i HO21-rådet er invitert til å delta i arbeidsgruppen. Det er fremdeles mulighet for å melde sin interesse for å delta i arbeidsgruppen.

Kommentar fra NFD:

- Departementet har mottatt enormt mange innspill.
- Det er et hav av problemstillinger. Et hav av informasjon. Det er utfordrende å få sorter alt.
- Ønske med meldingen er bedre bruk av dagens ressurser med eksisterende midler og virkemidler.
- Departementet har opprettet en egen nettside for arbeidet med meldingen.

Vedtak: HO21-rådet tar orienteringen og presentasjonen til etterretning.

Sak 12/18 **Eventuelt**
Ingen saker.

Neste møte: Tirsdag 21. mars 2018, kl 10-15. KS.